

17. 02. 2014

Opetus- ja kulttuuriministeriö
PL 29
00023 Valtioneuvosto

no. 85/040/2012

Asia: Lukiokoulutuksen yleisiä valtakunnallisia tavoitteita ja tuntijakoa
valmistelevan työryhmän ehdotukset

Viite: Lausuntopyyntö 10.1.2014; Dno OKM/85/040/2012

Lukion tuntijakouudistuksen yhteydessä olennaisin kysymys on, kuinka paljon valinnaisuutta lisätään ja mitkä aineet ovat jatkossa pakollisia ja mitkä vapaaehtoisia.

Valinnaisuuden lisääminen voi olla ristiriidassa lukiokoulutuksen yleissivistävän tehtävän kanssa. Yleisesti UNIFI ry katsoo, että lukiokoulutusta on kehitettävä yleissivistävänä koulutuksena. Mitä sitten tarkoitetaan yleissivistävällä lukiokoulutuksella? Yleissivistyksen sisällöt muuttuvat ajassa ja paikassa. Lukio-opetuksen tulisi sirpaletiedon sijasta auttaa ymmärtämään tiedon sisältöjä ja kokonaisuuksia ja antaa valmiuksia kokonaisuuksien hallintaan, asioiden välisten yhteyksien ymmärtämiseen ja tiedon tuottamiseen. UNIFI katsoo, että on pohdittava huolellisesti, mitä oikeastaan tarkoitetaan kaikille yhteisellä yleissivistyksellä ja miten se toteutuu, jos lukiokoulutusta halutaan kehittää valinnaisemmaksi.

Ylioppilastutkinto on lukion päättökoe ja sen tulee kytkeytyä lukiossa opetettaviin aineisiin. Lukiokoulutuksen keskeisimpiä tehtäviä on tuottaa tutkinnon suorittaneelle hyvät valmiudet jatko-opintoihin. Lukiokoulutuksen ongelmat heijastuvat jatko-opintojen aloittamiseen: opiskelijan on usein vaikeaa löytää omaa opintoalaansa, ja tässä nousee keskiöön lukion puutteellinen opinto-ohjaus.

Lukiokoulutuksen kehittäminen kytkeytyy työurien pidentämiseen koulutusuran alkupäästä. Korkeakoulujen opiskelijavalintaa ollaan uudistamassa ja valinnoissa otettaneen kiintiöt niille, joilla ei ole vielä opiskelupaikkaa yliopistossa. Ylioppilastutkintoa voidaan hyödyntää korkeakoulujen opiskelijavalinnassa enemmän kuin nykyisin eikä yliopistojen kannata opiskelijavalinnoissaan testata samoja asioita, joita on jo testattu ylioppilaskirjoituksilla.

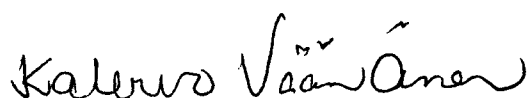
Menestyminen äidinkielessä ja matematiikassa ovat keskeisimpiä asioita, jotka ennakoivat menestystä jatko-opinnoissa. Matematiikan osaaminen on tärkeää myös monille muille koulutusaloille. Yliopisto-opiskelijoiden perusvalmiuksissa on havaittu puutteita matematiikassa, äidinkielen osaamisessa ja ruotsin kielen taidossa. Lisäksi lukion käyneiden valmiudet yliopistotasoihin opintoihin nimenomaan luonnontieteellisissä aineissa ja eritoten matema-

tiikassa ja myös valmiudet näiden alojen pedagogisiin opintoihin on jo havaittu olevan puutteelliset. Valinnaisuuden lisääminen ja mahdollisuus poisvalita luonnontieteellisiä ja matemaattisia aineita ei vaikuta tarkoituksenmukaiselta ratkaisulta sen paremmin yleisten opiskeluvalmiuksien kuin erityisesti matemaattis-luonnontieteellisten aineiden opiskeluvalmiuksien kannaltakaan.

Lukiokoulutuksessa tulisi tiedollisten aineiden lisäksi tunnistaa taideaineiden merkitys. Taide- ja taitoaineet ovat yhteydessä aivojen kehitykseen ja siten mm. käsitteellistämiseen. Tutkimusten mukaan taide- ja taitoaineilla on merkitystä mm. matematiikan ja äidinkielen oppimistuloksiin.

Helsingissä 12. helmikuuta 2014

Suomen yliopistot UNIFI ry, Finlands universitet UNIFI rf

Kalervo Väänänen
Puheenjohtaja

Liisa Savunen
Toiminnanjohtaja